

Viite: Avoin kirje Eviraan ja muille tahoille 26.1.2015

LUONNONVARAISTEN SIILIEN HOITO

Olette kirjeessänne ilmaisseet huolestumisenne siilikannan pienenemisestä sekä siilien hoidosta ja lääkitsemisestä. Elintarviketurvallisuusvirasto Evira pahoittelee hidasta vastaamista kirjeeseen.

Viittaatte kirjeessänne siilipopulaation pienemiseen. Jos rauhoitetun siilin suojelun katsotaan vaativan tehostamistoimia, asia kuuluu luonnonsuojelusta vastaaville viranomaisille.

Kuvaatte tapauksia, joissa kaupungin eläinlääkäriasemalta siileille ei mielestänne annettu riittävää tai oikeanlaista hoitoa. Eläinsuojelulain mukaan sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä on pyrittävä auttamaan. Jos eläin on kuitenkin sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen on ilmeistä julmuutta sitä kohtaan, eläin on lopetettava tai on huolehdittava siitä, että se lopetetaan. Tilapäisesti annettavaa sairaanhoitoa tai muuta hyväksyttävää tilapäistä tarvetta varten hoitoon otettu eläin on sen tilan salliessa vapautettava, jos on oletettavissa, että se vaikeuksista sopeutuu luonnonvaraiseen elämään. Jos eläintä ei voida vapauttaa eikä sen hoitoa voida järjestää, eläin on lopetettava.

Kuvailette kolmea tapausta, joissa siilit ovat kuolleet joko vapauttamisen jälkeen tai lopetettu eläinlääkärin toimesta. Sairaana eläimen hoitotarvetta on aina arvioitava tapauskohtaisesti. Jos eläin on niin huonokuntoinen, että sen hengissä pitäminen aiheuttaa eläimelle tarpeetonta kärsimystä tai se ei muuten ole tarkoituksenmukaista, eläin on lopetettava. Eviran näkemyksen mukaan edellä kuvatuissa tilanteissa on pyritty auttamaan sairaita siilejä, kuten eläinsuojelusäädäntö edellyttää. Eläimet on asianmukaisesti toimitettu hoitoon, missä niitä on tutkittu sekä pyritty hoitamaan. Kahdessa ensimmäisessä tapauksessa luontoon vapautettujen siilien kuolinsyy jää epäselväksi. Kolmannessa tapauksessa eläinlääkäri on lopettanut siilin sen kunnan äkillisen romahtamisen vuoksi.

Toteatte kirjeessänne, että Oulun kaupungin eläinsuojelutoimesta vastaavien tahojen on pohdittava uudestaan ohjeistustaan kotisivuillaan:

"Luonnoneläimille ei yleensä käytetä loislääkkeitä eikä antibiootteja, koska loiset ja bakteerit (mm. luonnonvaraisilla eläimillä yleisesti esiintyvät Salmonella-bakteerit) kehittävät näille lääkkeille helposti vastustuskykyä, mikä saattaa heikentää populaation elinvoimaa. Vastustuskykyiset bakteerit ovat jo nyt merkittävä ongelma myös ihmisten terveydelle." Loiset ovat osa luonnonvaraisten eläinten elämää. Useimmilla yksilöillä on ainakin vähän loisia, mutta pienellä osalla loisia on runsaasti. Voimakkaimmat tartunnat voivat johtaa kuolemaan. Evira katsoo, että nykytietämyksen perusteella säännönmukainen luonnonvaraisten eläinten loislääkintä ei ole hyvää hoitokäytäntöä. Lääkityksen tulisi perustua luotettavaan loistutkimukseen, jossa tulosten perusteella arvioidaan, onko kyseessä hoitoa vaativa tilanne. Loislääkintään liittyy maailmalla resistenssiongelma, mikä on otettava huomioon lääkitystä suunniteltaessa. Samoin kuin loislääkkeiden käytön myös mikrobilääkkeiden (antibioottien) käytön tulee aina olla perusteltua resistenssin kehittymisen hidastamiseksi. Evira katsookin, että Oulun kaupungin eläinsuojelutoimesta vastaavien tahojen ohjeistus verkkosivuilla on hallitun lääkekäytön näkökulmasta asianmukainen ja ajankohtainen.

Laissa eläinlääkärin ammatinharjoittamisesta (2000/29 14 §) säädetään, että sellaisessa vakavassa tapaturmassa tai muussa sitä vastaavassa ennalta arvaamattomassa tilanteessa, jossa eläimelle aiheutuu huomattavaa kipua, tuskaa tai kärsimystä ja kiireellinen eläinlääkärin apu on eläinsuojelullisesta syystä välttämätöntä, ensisijainen avunantovelvollisuus kuuluu kunnaneläinlääkärille. Pykälässä tarkoitettu avun antaminen rajoittuu kuitenkin ensiavun luonteiseen apuun, kuten kivun lievittämiseen lääkkeillä, tai muuhun välttämättömään ja kiireelliseen apuun. Eläinsuojelullisista syistä eläin voidaan myös lopettaa. Valtio tai kunta ei ole korvausvelvollinen luonnonvaraisten eläinten hoidon aiheuttamista kustannuksista. Maa- ja metsätalousministeriön ohjeen mukaan ainoastaan sairaan eläimen lopetuksen kustannukset korvataan virkaeläinlääkärille (MMM:n ohje 2016), joten eläinlääkäriä ei voida velvoittaa muuhun omalla kustannuksellaan.

Evira kiinnittää huomiotanne siihen, että uuteen eläinsuojelulakiin on tämän hetkisten tietojen mukaan tulossa vaatimus siitä, että avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittaminen olisi luvanvaraista toimintaa. Lakiluonnos on parhaillaan lausuntokierroksella.

Yksikönjohtaja

Terhi Laaksonen

Ylitarkastaja

Tiina-Mari Aro